

ÇOK ACELE SÜRELİDİR.

7/8091

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

SAYI: B100TSH0120009
KONU: Yazılı Soru Önergesi Cevabı

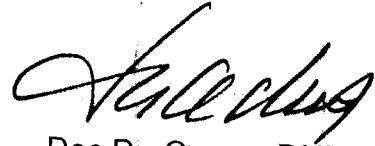
ANKARA

02.09.02. 13698

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 05.08.2002 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02.7/8091-16478/38850 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili M. Zeki ÇELİK tarafından "Yufkacılık ve Pastacılık yapan esnaf ile ilgili düzenlemeler ve uygulamalar" konusunda Sayın Başbakanca cevaplandırılmak üzere verilen ve Sayın Başbakan tarafından da Bakanlığımca cevaplandırılması tensip olunan yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır. Arz ederim.

Doç.Dr. Osman DURMUŞ
Sağlık Bakanı

EK- 2 nüsha
(Önerge Cevabı)

Ankara Milletvekili Sayın M. Zeki ÇELİK' in "Yufkacılık ve Pastacılık yapan esnaf" ile ilgili yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR:

- "1- Yıllardan beri Maliyenin , Belediyelerin ve Milli Eğitim Bakanlığının istediği şartlara uygun Ruhsat alarak üretim yapan Yufkacılık ve Pastacılık yapan esnaf hakkında Sağlık Bakanlığının çıkardığı 560 sayılı Genelge ile müktesep haklara bakılmaksızın yetkileri kendi üzerine aldığı",
- "2- İşçi bile çalıştırma imkanı olmadığı için beyi ve hanımı ile üretim yapan Yufkacılardan "Gıda Mühendisi" istihdam etmelerinin istendiği",
- "3- Aynı şartlarda üretim yapan Lokantalardan istenmeyen yükümlülüklerin pastacılar istendiği",
- "4- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Çıraklık Okullarının verdiği Kalfalık ve Ustalık belgelerinin kabul edilmediği",
- "5- Belediyelerin verdiği ruhsat yetkisini Sağlık Bakanlığına bağlı kurumlara verdiği",
- "6- Sağlık Bakanlığının, Milli Eğitim Bakanlığının esnafa verdiği belgeleri kendi vereceği belgelerle değiştirmedeği ve yeni ruhsat ve belge vermediği doğrumu mudur ? ",
- "7- Binlerce Müktesep hak sahibi insanın iş yerlerini kaybetmesine neden olacak olan Yönetmeliğin esnafın durumuna uygun gerçekçi yaklaşımla yeniden yayımlanmasını düşünmekte misiniz? ",
- "8- Esnafın ruhsatlandırılmasının Belediyelerden alınarak Sağlık Bakanlığına bağlanması, daha çok yerelleşme ve yerel idarelerin yetkilerinin artırılmasının düşünüldüğü çağımızda yetkilerin merkezi idarenin elinde toplanması ve daha çok merkezileştirme anlamına gelmez mi ? "

CEVAPLAR;

1- Bilindiği üzere, **560 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname**, Ülkemizde çeşitli kurum ve kuruluşların yetki ve sorumluluk alanında bulunan Türk Gıda Mevzuatının tek mevzuat altında toplanarak, Avrupa Birliği Standartları ile uyumlu hale getirilmesi, hizmette bütünlüğün sağlanması, verimliliğin artırılması ve gıda hizmetlerinin disiplin altına alınması amacıyla hazırlanmış ve 28 Haziran 1995 tarihli ve 22327 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Gıdaların üretimi, tüketimi ve denetlenmesine dair yetki ve sorumluluklar; 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasında yeniden düzenlenmiştir.

Söz konusu Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesinde; "Gıda maddeleri üreten işyeri kurmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, bu işyerleri imalata geçmeden önce Sağlık Bakanlığı'na müracaat ederek, işyerinin taşınması gereken asgari teknik ve hijyenik şartlara göre çalışma izni almak ve Sağlık Bakanlığının düzenleyeceği gıda işyerleri siciline kaydolmak zorundadır. Çalışma iznine ait esas ve usuller yönetmelikle belirlenir. Sağlık Bakanlığınca çalışma izin işlemlerinden gıda hizmetlerinde kullanılmak üzere yirmi milyon lira ücret alınır. Bu ücret her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenen yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpılmak suretiyle tespit edilir" hükmü yer almaktadır.

Gıda üretim, satış ve toplu tüketim yerleri ile bu yerlerde satışa sunulan gıda maddeleri; 560 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve bu Kararnameye istinaden Bakanlığımızca hazırlanan, Gıda Üretim ve Satış Yerleri Hakkında Yönetmelik ve Değişiklikleri (10 Temmuz 1996 tarihli ve 22692 sayılı, 9 Temmuz 1998 tarihli ve 23397 sayılı, 25 Temmuz 2001 tarihli ve 24473 sayılı, 12 Haziran 2002 tarihli ve 24783 sayılı, 25 Temmuz 2002 tarihli ve 24826 sayılı Resmi Gazete) hükümlerine göre değerlendirilmektedir.

.../...

Gıda Üretim ve Satış Yerleri Hakkında Yönetmeliğin 27 inci maddesine istinaden, 28 Haziran 1995 tarihinden önce gıda işyeri statüsü kazanarak faaliyete geçmiş olan işyerlerine Bakanlığımızca gıda işyeri sicil numarası verilerek gıda işyeri sicil kayıt belgesi, 28 Haziran 1995 tarihinden sonra faaliyete geçen işyerlerine ise, gıda işyeri sicil numarası verilerek çalışma izni belgesi düzenlenmekte ve gıda işyerleri siciline kayıtları yapılmaktadır.

Çalışma izni/gıda işyeri sicil kayıt başvurusunda istenilen bilgi ve belgeler Yönetmeliğin 28 inci maddesi ile belirlenmiştir.

560 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımlandığı tarihten önce gıda işyeri statüsü kazanmış olan gıda işyerinden, müktesep hakların korunmasına istinaden çalışma izni ücreti talep edilmemektedir.

2- 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesinde, "Gıda maddeleri üreten işyerlerinde işletmenin nev'i ve büyüklüğüne göre gıda bilimi konusunda eğitim görmüş kişilerin sorumlu yönetici ve eleman olarak istihdamı mecburidir. Sorumlu yöneticiler, bu Kanun Hükmünde Kararname ve Yönetmeliklerde belirtilen esas ve usullerin yerine getirilmesinden işverenle birlikte sorumludur. Gıda bilimi konusunda eğitim görmemiş kişilerin teknik eleman olarak istihdam edilebilmesi için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı ile Ticaret, Sanayi Ticaret ve Sanayi Odalarının birlikte açacağı kurslardan belge alınması zorunludur. Belgesi bulunmayanlar teknik eleman olarak çalıştırılmazlar. Sorumlu yöneticiler ve teknik elemanlarla ilgili esas ve usuller yönetmelikle belirlenir." hükmü yer almaktadır.

Sorumlu yöneticiler ile ilgili kriterler Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye istinaden hazırlanan; Gıdaların Üretimi Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelik ve değişiklikleri (9 Haziran 1998 tarihli ve 23367 sayılı, 9 Haziran 1999 tarihli ve 23720 sayılı, 19 Mart 2002 tarihli ve 24700 sayılı Resmi Gazete) ile belirlenmiştir.

19 Mart 2002 tarihli ve 24700 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin (c) alt bendinde " (a) bendi dışında kalan işyerlerinden ürettiği gıda maddesini yalnızca ürettiği mekanda satan işyerleri ile yılda en çok 3 ay faaliyet gösteren mevsimlik gıda maddesi üreten işyerlerinde sorumlu yöneticilik usta eğitim belgesine sahip kişiler sorumlu yönetici olarak istihdam edilebilir" hükmü yer almaktadır.

3- Lokantalar, 3572 sayılı Kanuna istinaden İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve 09 Mart 1998 tarihli ve 20103 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte sıhhi müesseseler sınıfında yer almaktadır. Dolayısıyla, lokantaların fırınlar ile aynı şartlarda görülmesi söz konusu değildir.

4- İşletmenin nev'i ve yapılan üretimin türüne göre, Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca hazırlanan Gıdaların Üretimi Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (19 Mart 2002 tarihli ve 24700 sayılı Resmi Gazete)' te belirtilen kriterlere uygun ustalık belgeleri kabul edilmektedir.

5- Belediyelerce verilen "İşyeri Açma Ruhsatı" yetkisi 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sağlık Bakanlığına verilmiştir.

6- Bilindiği üzere, Milli Eğitim Bakanlığınca esnafa ustalık ve çıraklık belgesi dışında herhangi bir belge düzenlenmemektedir. Gıda maddesi üreten işyerlerine gayri sıhhi müessese ruhsatı, çalışma izni/gıda işyeri sicil kayıt belgeleri ilgili mevzuat gereği Bakanlığımızca düzenlenmektedir.

7- Gıda Üretim ve Satış Yerleri Hakkında Yönetmeliğin amacı, gıda ve gıda katkı maddelerinin üretildiği, satış ve toplu tüketiminin yapıldığı, depolandığı işyerlerinde teknik ve hijyen koşullarına uyulmaması sonucu ortaya çıkabilecek hastalık ve zararlı etmenlere karşı insan sağlığının korunması olup, gıda maddesi üreten işyerlerinin mağdur edilmesi söz konusu değildir. Unutulmamalıdır ki, günümüzde gelişen bilim ve teknolojiye paralel olarak hazır gıda üretimi, buna bağlı olarak da hazır gıda tüketimi artmıştır. Ancak artan üretim beraberinde güvenilir gıdayı getirememiştir. İnsanların sağlıklı beslenebilmeleri güvenli gıda üretimi ile mümkündür .

Güvenli gıda ise; amaçlandığı biçimde hazırlandığında, fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik özellikleri itibariyle tüketime uygun ve besin değerini kaybetmemiş gıda maddesi olarak tanımlanabilmektedir.

Yönetmeliğin esnafın durumuna uygun gerçekçi yaklaşımla yeniden yayımlanmasını düşünmekte misiniz sorusu ile neyin kastedildiği anlaşılamamıştır. Ancak bu soru ile, önceki sorularla bağlantılı olarak, Yönetmeliğin bazı esnafı mağdur ettiği iddiasından hareketle değişiklik yapılması kastediliyor ise, önceki sorulara verilen cevaplardan anlaşılabileceği üzere, söz konusu iddialar doğru değildir ve insan sağlığının korunmasına öncelik verilmektedir.

Diğer taraftan, Gıda Üretim ve Satış Yerleri Hakkında Yönetmelik uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm getirilmesi amacıyla zaman içinde güncelleştirilmektedir ve ihtiyaçlara göre gereken değişikliklerin yapıldığı ve yapılabileceği de tabiidir.

8- 3572 sayılı "İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair KHK nin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun " hükümlerine göre Belediyelerce gıda maddesi üreten işyerlerine düzenlenen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsat yetkisi sadece gıda maddesi üreten işyerleri için 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sağlık Bakanlığına verilmiştir. Verilen yetki çerçevesinde 1. sınıf gayri sıhhi müesseselere Bakanlıkça, 2. ve 3. sınıf gayri sıhhi müesseselere ise İl Sağlık Müdürlüklerince gayri sıhhi müessese ruhsatı düzenlenmektedir. Bu uygulamanın yetkilerin merkezde toplanması niteliğinde olmadığı açıktır.

